

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 11. septembra 2014*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Vnútroštátny systém podpory stanovujúci udeľovanie obchodovateľných zelených osvedčení prevádzkam nachádzajúcim sa v danom regióne a vyrábajúcim elektrickú energiu z obnoviteľných zdrojov energie — Povinnosť dodávateľa elektrickej energie ročne odovzdať príslušnému orgánu určitú kvótu osvedčení — Nezohľadnenie záruk pôvodu pochádzajúcich z iných členských štátov Európskej únie a zo štátov, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o EHP — Administratívna pokuta v prípade neodovzdania osvedčení — Smernica 2001/77/ES — Článok 5 — Voľný pohyb tovaru — Článok 28 ES — Články 11 a 13 Dohody o EHP — Smernica 2003/54/ES — Článok 3“

V spojených veciach C-204/12 až C-208/12,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (Belgicko) zo 16. apríla 2012 a doručené Súdnemu dvoru 30. apríla 2012, ktoré súvisia s konaniami:

Essent Belgium NV

proti

Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt,

za účasti:

Vlaams Gewest,

Vlaamse Gemeenschap (C-204/12, C-206/12 a C-208/12),

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory L. Bay Larsen, sudcovia J. Malenovský a A. Prechal (spravodajkyňa),

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 21. marca 2013,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Essent Belgium NV, v zastúpení: D. Haverbeke a W. Vandorpe, advocaten,

* Jazyk konania: holandčina.

- Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt, Vlaams Gewest a Vlaamse Gemeenschap, v zastúpení: S. Vernailen a B. Goosens, advocaten,
 - holandská vláda, v zastúpení: B. Koopman, M. Bulterman a C. Wissels, splnomocnené zástupkyne,
 - Európska komisia, v zastúpení: O. Beynet, K. Herrmann a E. Manhaeve, splnomocnení zástupcovia,
- po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. mája 2013,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článkov 18 ZFEÚ, 34 ZFEÚ a 36 ZFEÚ, článkov 4, 11 a 13 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3, ďalej len „Dohoda o EHP“), článku 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/77/ES z 27. septembra 2001 o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou (Ú. v. ES L 283, s. 33; Mim. vyd. 12/002, s. 121) a článku 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou a o zrušení smernice 96/92/ES (Ú. v. EÚ L 176, s. 37; Mim. vyd. 12/002, s. 211).
- 2 Tieto návrhy boli podané v rámci sporu medzi Essent Belgium NV (ďalej len „Essent“) na jednej strane a Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (Flámsky regulačný úrad pre trh s elektrickou energiou a zemným plynom, ďalej len „VREG“), Vlaams Gewest (Flámsky región) a Vlaamse Gemeenschap (Flámske spoločenstvo) na druhej strane vo veci administratívnych pokút, ktoré VREG uložil spoločnosti Essent z dôvodu, že nepredložila osvedčenia, že objem elektriny, ktorý je na nich uvedený, bol vyrobený z obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „zelené osvedčenia“).

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2001/77

- 3 Smernica 2001/77 bola od 1. januára 2012 zrušená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, s. 16). Vzhľadom na dátum skutkových okolností týkajúcich sa sporov vo veciach samých však treba prihliadať na ustanovenia smernice 2001/77.
- 4 Podľa odôvodnení 1 až 3, 10, 11, 14 a 15 smernice 2001/77:

„(1) Potenciál pre využívanie obnoviteľných zdrojov energie sa v súčasnosti v spoločenstve nevyužíva v dostatočnom rozsahu. Spoločenstvo uznáva potrebu podporovať obnoviteľné zdroje energie, ako prioritné opatrenie za predpokladu, že ich využívanie prispieva k ochrane životného prostredia a k trvalo udržateľnému rozvoju. Okrem toho môže viesť aj k vytváraniu miestnych pracovných príležitostí, mať kladný vplyv na sociálnu previazanosť, prispievať k bezpečnosti zásobovania a umožňovať rýchlejšie splnenie cieľov z Kyóta. Je preto nevyhnutné zabezpečiť, aby sa tento potenciál v rámci vnútorného trhu s elektrickou energiou využíval lepšie.

- (2) Podpora elektrickej energie, vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, je hlavnou prioritou spoločenstva... z dôvodov zabezpečenia a diverzifikácie dodávok energie, ochrany životného prostredia a sociálnej a hospodárskej previazanosti. ...
- (3) Rastúce využívanie elektrickej energie, vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, predstavuje dôležitú súčasť balíka opatrení, ktorý je potrebný na splnenie Kjótskeho protokolu k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o klimatických zmenách a politického balíčka na splnenie ďalších záväzkov.

...

- (10) Táto smernica od členských štátov nevyžaduje, aby uznávali nákup záruky pôvodu od ostatných členských štátov alebo odpovedajúci nákup elektrickej energie, ako príspevku k splneniu kvót národnej povinnosti. Na uľahčenie obchodu s elektrickou energiou vyrábanou z obnoviteľných zdrojov energie a na zvýšenie transparentnosti možnosti výberu spotrebiteľa medzi elektrickou energiou vyrábanou z neobnoviteľných zdrojov a ekologickou elektrickou energiou z obnoviteľných zdrojov energie, je však nevyhnutná záruka pôvodu takejto elektrickej energie. Systémy záruk pôvodu, samy o sebe, neznamenajú právo na využívanie národných mechanizmov podpory zavedených v rôznych členských štátoch. Je dôležité, aby sa na všetky formy elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie vzťahovali takéto záruky pôvodu.

- (11) Je dôležité jasne odlišovať záruky pôvodu od výmenných zelených osvedčení.

...

- (14) Členské štáty využívajú na národnej úrovni rôzne mechanizmy na podporu obnoviteľných zdrojov energie, vrátane zelených osvedčení, investičnej pomoci, oslobodení od dane alebo znížení dane, vrátenie daní a programy priamej podpory cien. Jedným z dôležitých prostriedkov na dosiahnutie cieľa tejto smernice je zabezpečiť riadne fungovanie týchto mechanizmov, až kým sa nezačne uplatňovať rámec spoločenstva, s cieľom udržať dôveru investorov.

- (15) Je príliš zavčasu rozhodnúť o rámci pre celé spoločenstvo pre podporné programy, vzhľadom na obmedzené skúsenosti s národnými schémami a súčasným, relatívne nízkym, podielom cenovo podporovanej elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v spoločenstve.“

5 Článok 1 smernice 2001/77 stanovoval:

„Účelom tejto smernice je podporovať zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie na výrobe elektrickej energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou a vytvoriť tak základ pre budúci rámec spoločenstva.“

6 Podľa článku 2 tejto smernice, nazvaného „Definície“:

„Na účely tejto smernice sa uplatnia tieto definície:

...

- d) *„spotreba elektrickej energie“* znamená národnú výrobu elektrickej energie, vrátane vlastnej výroby, plus dovoz, mínus vývoz (hrubá národná spotreba elektrickej energie).

...“

7 Článok 3 ods. 1 a 2 uvedenej smernice stanovoval:

„1. Členské štáty podniknú primerané kroky na nabádanie k vyššej spotrebe elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, v súlade s národnými indikatívnymi cieľmi, ktoré sú uvedené v odseku 2. Tieto kroky musia byť primerané cieľom, ktoré sa majú dosiahnuť.

2. Najneskôr do 27. októbra 2002, a potom každých päť rokov, členské štáty prijímú a uverejnia správu určujúcu indikatívne ciele pre budúcu spotrebu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie vyjadrené ako percento spotreby elektrickej energie na nasledujúcich 10 rokov. ... Na určenie týchto cieľov do roku 2010 členské štáty:

— zoberú do úvahy referenčné hodnoty uvedené v prílohe,

— zabezpečia, aby tieto ciele boli v súlade s národnými záväzkami prijatými v súvislosti so záväzkami týkajúcimi sa zmeny klímy, ktoré spoločenstvo prijalo na základe Kjótskeho protokolu k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o klimatických zmenách.“

8 Článok 4 tej istej smernice s názvom „Podporné programy“ znel takto:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté články 87 a 88 [Zmluvy o ES], [Európska komisia] vyhodnotí uplatňovanie mechanizmov, ktoré sa používajú v členských štátoch a podľa ktorých výrobca elektrickej energie, na základe predpisov vydaných verejnými orgánmi, dostáva priamu alebo nepriamu podporu, ktorá by mohla mať za následok obmedzovanie trhu, ak tieto prispievajú k cieľom stanoveným v článkoch 6 a 174 zmluvy.

2. Najneskôr do 27. októbra 2005 Komisia predloží riadne zdokumentovanú správu o skúsenostiach získaných pri uplatňovaní a koexistencii rôznych mechanizmov uvedených v odseku 1. Táto správa posúdi úspech, vrátane efektívnosti vynakladania nákladov, systémov podpory uvedených v odseku 1, dosiahnutý pri podpore spotreby elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v súlade s národnými indikatívnymi cieľmi uvedeným v článku 3 ods. 2 Túto správu, v prípade potreby, doplní o návrh rámca spoločenstva so zreteľom na podporné programy pre elektrickú energiu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov energie.

...“

9 Článok 5 smernice 2001/77, nazvaný „Záruka pôvodu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie“, stanovoval:

„1. Najneskôr do 27. októbra 2003 členské štáty zabezpečia, aby bolo možné zaručiť pôvod elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v zmysle tejto smernice podľa objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritérií stanovených každým členským štátom. Zabezpečia, že záruka o pôvode sa vystaví na základe žiadosti.

...

3. Záruka pôvodu musí:

— špecifikovať zdroj energie, z ktorého bola elektrická energia vyrobená, špecifikovať dátumy a miesta výroby a v prípade vodných elektrární uviesť výkon;

— slúžiť výrobcom elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie, aby mohli preukázať, že elektrická energia, ktorú predávajú, sa vyrába z obnoviteľných zdrojov energie v zmysle tejto smernice.

4. Takéto záruky pôvodu vydané podľa odseku 2 by mali členské štáty navzájom uznávať výhradne ako dôkaz prvkov uvedených v odseku 3. Akékoľvek odmietnutie uznať záruku pôvodu ako takýto dôkaz, najmä z dôvodov súvisiacich s predchádzaním podvodom, musí vychádzať z objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritérií. V prípade odmietnutia uznať záruku pôvodu môže Komisia donútiť stranu, ktorá odmietla uznať záruku, aby ju uznala, najmä s ohľadom na objektívne, transparentné a nediskriminačné kritéria, z ktorých takéto uznanie vychádza.

...“

- 10 Príloha smernice 2001/77, ako vyplýva z jej prvého odseku, uvádza referenčné hodnoty na stanovenie národných indikatívnych cieľov v súvislosti s elektrickou energiou vyrábanou z obnoviteľných zdrojov energie, ktoré sú uvedené v článku 3 ods. 2 tejto smernice. Z tabuľky uvedenej v tejto prílohe a jej príslušných vysvetliviek vyplýva, že uvedené referenčné hodnoty predstavujú pre každý členský štát jednak „národnú výrobu“ elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v roku 1997 a jednak percentuálny podiel elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v rokoch 1997 a 2010 v rámci spotreby elektrickej energie, pričom tento podiel „vychádza z národnej výroby [elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie] vydelenej hrubou národnou spotrebou elektrickej energie“.
- 11 Smernica 2001/77 bola zahrnutá do Dohody o EHP rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 102/2005 z 8. júla 2005, ktorým sa mení a dopĺňa príloha IV (Energetika) k Dohode o EHP (Ú. v. EÚ L 306, s. 34). Uvedené rozhodnutie nadobudlo účinnosť 1. septembra 2006.

Smernica 2003/54

- 12 Smernica 2003/54 bola od 3. marca 2001 zrušená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES (Ú. v. EÚ L 211, s. 55). Vzhľadom na dátum skutkových okolností týkajúcich sa sporov vo veciach samých je však potrebné zohľadniť ustanovenia smernice 2003/54.
- 13 Článok 3 ods. 1 smernice 2003/54 stanovoval:
- „Členské štáty na základe svojich inštitucionálnych organizácií a s náležitým zreteľom na zásadu subsidiarity zabezpečujú, aby bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, elektroenergetické podnikateľské subjekty fungovali v súlade so zásadami tejto smernice s cieľom dosiahnuť konkurenčný, bezpečný a vzhľadom na životné prostredie udržateľný trh s elektrickou energiou a aby neboli diskriminované tieto podniky z hľadiska ich práv alebo povinností.“
- 14 Smernica 2003/54 bola zahrnutá do Dohody o EHP rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 146/2005 z 2. decembra 2005, ktorým sa mení a dopĺňa príloha IV (Energetika) k Dohode o EHP (Ú. v. EÚ L 53, 2006, s. 43). Uvedené rozhodnutie nadobudlo účinnosť 1. júna 2007.

Belgické právo

Flámsky dekrét o usporiadaní trhu s elektrickou energiou

- 15 Cieľom flámskeho dekrétu o usporiadaní trhu s elektrickou energiou (Vlaams decreet houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt) zo 17. júla 2000 (*Belgisch Staatsblad* z 22. septembra 2000, s. 32166, ďalej len „dekrét o elektrickej energii“) bolo najmä zabezpečiť uplatňovanie smerníc 2001/77 a 2003/54. Uvedený dekrét zaviedol systém podpory elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „ekologická elektrická energia“). Tento dekrét bol zrušený dekrétom z 8. mája 2009.

- 16 Článok 2 bod 17 dekrétu o elektrickej energii definoval zelené osvedčenie ako „prevoditeľný nehmotný statok preukazujúci, že výrobca v priebehu určitého roka vyrobil isté množstvo ekologickej elektrickej energie vyjadrené v kWh“.
- 17 Článok 22 tohto dekrétu stanovoval, že „pre ekologickú elektrickú energiu, o ktorej výrobca preukáže, že bola vyrobená vo Flámskom regióne..., regulačný úrad vydá na žiadosť výrobcu [zelené osvedčenie] za každých 1 000 kWh“.
- 18 Článok 23 ods. 1 uvedeného dekrétu stanovoval, že „každý dodávateľ, ktorý dodáva elektrickú energiu konečným spotrebiteľom, ktorí sú pripojení k rozvodnej a prenosovej sústave, je povinný predložiť regulačnému úradu do 31. marca každého roka počet zelených osvedčení, ktorý je stanovený na základe odseku 2“.
- 19 Z článku 23 ods. 2 tohto istého dekrétu vyplýva, že počet zelených osvedčení, ktorý treba predložiť, sa v podstate určuje vynásobením celkového množstva elektrickej energie dodanej daným dodávateľom v predchádzajúcom roku koeficientom stanoveným za roky 2005 až 2009, t. j. za každý jednotlivý rok na 0,020, na 0,025, na 0,030, na 0,0375 a na 0,0450.
- 20 Podľa článku 24 dekrétu o elektrickej energii „vlaamse regering [(flámska vláda)] prijme ustanovenia o spôsoboch a priebehu konania o udelení zelených osvedčení a určí, ktoré osvedčenia možno zohľadniť na účely splnenia povinnosti stanovenej v článku 23“.
- 21 Článok 25 toho istého dekrétu stanovoval, že „bez toho, aby bol dotknutý článok [23], je vlaamse regering na základe stanoviska regulačného úradu a po zohľadnení existencie zhodných alebo rovnocenných záruk vydania podobných osvedčení oprávnená uznať osvedčenia o ekologickej elektrickej energii, ktorá nebola vyrobená vo Flámskom regióne“.
- 22 Článok 37 ods. 2 uvedeného dekrétu stanovoval, že od 31. marca 2005 sa administratívna pokuta v prípade porušenia článku 23 ods. 1 tohto dekrétu stanovuje na 125 eur za každé chýbajúce osvedčenie.

Nariadenie vlaamse regering o podpore výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie

- 23 Nariadenie vlaamse regering o podpore výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie (besluit van de vlaamse regering inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen) z 5. marca 2004 (*Belgisch Staatsblad* z 23. marca 2004, s. 16296, ďalej len „nariadenie z 5. marca 2004“) zaručuje uplatnenie článku 24 dekrétu o elektrickej energii.
- 24 Nariadenie z 5. marca 2004 v znení nariadenia vlaamse regering z 25. februára 2005 (*Belgisch Staatsblad* z 8. marca 2005, s. 9490, ďalej len „nariadenie z 25. februára 2005“), uplatniteľnom vo veci C-204/12, obsahovalo najmä článok 15 ods. 1 taxatívne vymedzujúci zdroje energie, z ktorých vyrobená elektrická energia mohla viesť k vydaniu zeleného osvedčenia, ktoré akceptuje VREG.
- 25 Nariadenie z 5. marca 2004 v znení nariadenia vlaamse regering z 8. júla 2005 (*Belgisch Staatsblad* zo 17. februára 2005, s. 8515, ďalej len „nariadenie z 8. júla 2005“), uplatniteľnom vo veciach C-205/12 až C-208/12, obsahovalo okrem iného aj nasledujúce ustanovenia.
- 26 Toto nariadenie vymedzovalo „záruku pôvodu“ ako „doklad preukazujúci, že určité množstvo elektrickej energie dodanej konečným spotrebiteľom pochádza z obnoviteľných zdrojov energie“.

27 Článok 13 uvedeného nariadenia stanovoval:

„1. Údaje týkajúce sa udelených zelených osvedčení sa evidujú v centrálnej databáze údajov, ktorú spravuje VREG. ...

2. Spolu so zeleným osvedčením sa zaevidujú prinajmenšom tieto poznámky:

...

6° či zelené osvedčenie možno uznať, aby bola splnená povinnosť týkajúca sa osvedčení podľa článku 15;

...

3. Poznámka uvedená v odseku 2 bode 6 sa vyznačí takto:

1° „možno uznať“ v prípade, že zelené osvedčenie spĺňa podmienky upravené v článku 15 ods. 1...;

2° „nemožno uznať“ v prípade, že zelené osvedčenie nespĺňa podmienky upravené v článku 15 ods. 1...

...“

28 Článok 15 ods. 3 tohto istého nariadenia stanovoval:

„Zelené osvedčenia použité ako záruky pôvodu v súlade s ustanoveniami pododdielu III možno ešte využiť na splnenie povinnosti predložiť osvedčenia za predpokladu, že poznámku v zmysle článku 13 ods. 2 bodu 6 by bolo „možno uznať...“

29 Články 15a a 15c uvedeného nariadenia sa nachádzali v pododdieli III tohto nariadenia, nazvanom „Použitie zelených osvedčení ako záruk pôvodu“. Tieto články stanovovali:

„Článok 15a 1. Zelené osvedčenia sa použijú ako záruka pôvodu v prípade, že sú predkladané v rámci predaja elektrickej energie konečným spotrebiteľom ako [ekologickej] elektrickej energie.

...

Článok 15c 1. Záruka pôvodu, ktorá pochádza z iného regiónu alebo inej krajiny, môže byť do Flámskeho regiónu dovezená na účely použitia vo funkcii záruky pôvodu...

2. Ak sa dováža záruka pôvodu z iného regiónu alebo inej krajiny, údaje sa zaevidujú v centrálnej databáze v podobe zeleného osvedčenia spolu s týmito poznámkami:

1° „nemožno uznať...“;

...

Zelené osvedčenia pochádzajúce z iného regiónu alebo inej krajiny je možné zaevidovať s poznámkou „možno uznať“, ak flámska vláda rozhodne o uznaní príslušných osvedčení na základe článku 25 [dekrétu o elektrickej energii].

K tomuto zápisu dôjde po tom, čo príslušný orgán iného regiónu alebo inej krajiny predloží VREG potrebné informácie o záruke pôvodu a záruka pôvodu s konečnou platnosťou prestane byť použiteľná v inej krajine alebo inom regióne.

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 30 Spoločnosť Essent ako dodávateľ elektrickej energie podliehala v súlade s článkom 23 ods. 1 dekrétu o elektrickej energii v rokoch 2003 a 2009 povinnosti predložiť každoročne VREG určitý počet zelených osvedčení (ďalej len „povinná kvóta“).
- 31 Aby si Essent splnila povinnú kvótu do 31. marca 2005, predložila VREG najmä záruky pôvodu osvedčujúce výrobu ekologickej elektrickej energie jednak v Holandsku a jednak v Nórsku.
- 32 Vzhľadom na skutočnosť, že vlaamse regering neprijala nijaké opatrenia na vykonanie článku 25 dekrétu o elektrickej energii, a preto bolo možné na preukázanie splnenia uvedenej povinnej kvóty uznať len zelené osvedčenia vydané na základe tohto dekrétu výrobcom elektrickej energie usadeným vo Flámskom regióne, VREG rozhodnutím z 24. mája 2005 prijatým na základe článku 37 ods. 2 uvedeného dekrétu uložil spoločnosti Essent administratívnu pokutu vo výške 125 eur za každé chýbajúce osvedčenie, teda celkovo vo výške 542 125 eur.
- 33 Essent podala 30. mája 2005 na Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (Súd prvého stupňa v Bruseli, Belgicko) žalobu, ktorou sa domáha vyhlásenia, že toto rozhodnutie je nezákonné, a preto dotknutú pokutu nemožno vymáhať. Essent žiada, aby sa prijatý rozsudok vzťahoval tak na Vlaams Gewest, ako aj na Vlaamse Gemeenschap (vec C-204/12).
- 34 V nasledujúcich rokoch VREG z rovnakých dôvodov uložil spoločnosti Essent pokuty, a to rozhodnutím z 13. júla 2006 vo výške 234 450 eur, rozhodnutím zo 4. júla 2007 vo výške 166 125 eur, ako aj dvomi rozhodnutiami z 18. mája 2009 jednak za rok 2008 vo výške 281 250 eur a jednak za rok 2009 vo výške 302 375 eur.
- 35 Rozhodnutia z 13. júla 2006 a zo 4. júla 2007 boli prijaté po tom, čo VREG nezohľadnil záruky pôvodu osvedčujúce výrobu ekologickej elektrickej energie jednak v Dánsku (a/alebo vo Švédsku), a jednak v Nórsku, a rozhodnutia z 18. mája 2009 po tom, ako neboli zohľadnené záruky pôvodu osvedčujúce výrobu ekologickej elektrickej energie v Nórsku.
- 36 Essent podala 16. júla 2010 žaloby proti týmto štyrom rozhodnutiam na Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (veci C-205/12 až C-208/12).
- 37 Na podporu každej z týchto piatich uvedených žalôb Essent uvádza prvý žalobný dôvod, založený na porušení článku 34 ZFEÚ a článku 11 Dohody o EHP.
- 38 V tejto súvislosti Rechtbank van eerste aanleg te Brussel konštatoval, že vzhľadom na skutočnosť, že dodávateľia elektrickej energie si musia zakúpiť zelené osvedčenia, ktoré vydáva VREG, vzniká im prekážka v zabezpečení časti ich potrieb, pokiaľ ide o osvedčenia, obrátením sa na prevádzkovateľov v zahraničí, takže je na prvý pohľad zrejmé, že ide o opatrenie s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenia dovozu takýchto osvedčení v zmysle článku 34 ZFEÚ a článku 11 Dohody o EHP.
- 39 Uvedený súd navyše uvádza, že VREG na svoju obhajobu tvrdí, že dotknuté záruky pôvodu vo veciach, o ktorých daný súd rozhoduje, nie sú zelené osvedčenia a že z článku 5 smernice 2001/77 s prihliadnutím na odôvodnenie 10 tejto smernice vyplýva, že takéto záruky hlavne nepriznávajú nijaké právo na využívanie národných mechanizmov podpory ekologických elektrických energií.

40 Druhý žalobný dôvod, ktorý Essent uvádza na podporu svojich žalôb, sa zakladá na porušení zásady zákazu diskriminácie zakotvenej v článku 18 ZFEÚ, článku 4 Dohody o EHP, článku 5 smernice 200/77 a článku 3 smernice 2003/54. Pokiaľ ide o článok 3 smernice 2003/54, vnútroštátny súd spresňuje, že Essent sa vo svojich žalobách opiera o znenie odseku 1 uvedeného ustanovenia, t. j. že členské štáty sa v rámci inštitucionálnej organizácie trhu s elektrickou energiou zdržia akejkoľvek diskriminácie.

41 Podľa Essent boli jednotlivé uvedené ustanovenia práva Únie porušené, pretože dotknutá vnútroštátna právna úprava ochraňuje miestnych výrobcov elektrickej energie, čím bráni realizácii vnútorného trhu, a VREG tým, že nepripúšťa záruky pôvodu vydané v iných krajinách, rieši rovnaké situácie rozdielnym spôsobom.

42 Za týchto okolností Rechtbank van eerste aanleg te Brussel rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky, ktoré boli v každej z piatich vecí, o ktorých rozhoduje, podané v podstate v rovnakom znení:

„1. Je taká vnútroštátna úprava, aká je obsahom [dekrétu o elektrickej energii], vykonávaná nariadením [z 5. marca 2004] v znení nariadenia [z 25. februára 2005] a nariadenia [z 8. júla 2005] [(otázka, ktorá bola položená vo veci C-204/12, neobsahuje odkaz na nariadenie z 8. júla 2005], podľa ktorej:

— sa dodávateľom elektrickej energie pre konečných spotrebiteľov, ktorí sú pripojení k rozvodnej alebo prenosovej sústave, ukladá povinnosť každoročne predložiť regulačnému orgánu určitý počet zelených osvedčení (článok 23 [dekrétu o elektrickej energii]),

— [VREG] uloží dodávateľom elektrickej energie pre konečných spotrebiteľov, ktorí sú pripojení k rozvodnej alebo prenosovej sústave, administratívnu pokutu, ak daní dodávatelia nepredložili dostatočné množstvo zelených osvedčení, aby si v súvislosti s uvedenými osvedčeniami splnili povinnú kvótu (článok 37 ods. 2 [dekrétu o elektrickej energii]),

— je výslovne uvedené, že záruky pôvodu pochádzajúce z iných krajín možno za určitých podmienok uznať na účely splnenia povinnej kvóty (článok 15c ods. 2 nariadenia [z 5. marca 2004 v znení nariadenia z 8. júla 2005] [(táto zarážka sa nenachádza v otázke položenej vo veci C-204/12)],

— [VREG] nemôže alebo nechce z dôvodu neexistencie vykonávacích opatrení prijatých vlámske regering, ktorá uznala zhodu alebo rovnocennosť predloženia týchto osvedčení, zohľadniť záruky pôvodu pochádzajúce z Nórska [a z Holandska (toto spresnenie sa týka otázky položenej vo veci C-204/12)] [a z Dánska (toto spresnenie sa týka otázky položenej vo veci C-205/12)] [a z Dánska/zo Švédska (toto spresnenie sa týka otázky položenej vo veci C-206/12)] (článok 25 dekrétu [o elektrickej energii], a [i] pokiaľ ide o vec C-204/12,] článok 15 ods. 1 nariadenia [z 5. marca 2004 v znení nariadenia z 25. februára 2005], [ii] pokiaľ ide o veci C-205/12 až C-208/12,] článok 15c ods. 2 nariadenia [z 5. marca 2004 v znení nariadenia z 8. júla 2005]), pričom túto zhodu alebo túto rovnocennosť [VREG] v konkrétnom prípade neposudzoval,

— počas celej platnosti dekrétu [o elektrickej energii] sa pri kontrole splnenia povinných kvôt skutočne zohľadňovali iba osvedčenia osvedčujúce výrobu ekologickej elektrickej energie, ktorá sa vyrobila vo Flámskom regióne, pričom dodávatelia elektrickej energie konečným spotrebiteľom, ktorí sú pripojení k rozvodnej alebo prenosovej sústave, nemali nijakú možnosť predložiť dôkazy o tom, že predložené záruky pôvodu [pochádzajúce z iných členských štátov Európskej únie] [(toto spresnenie sa nenachádza v otázke položenej vo veci C-204/12)] spĺňajú podmienku existencie totožných alebo rovnocenných záruk vzťahujúcich sa na vydanie týchto osvedčení,

zlučiteľná s článkom 34 ZFEÚ a článkom 11 Dohody o EHP a/alebo s článkom 36 ZFEÚ a článkom 13 Dohody o EHP [(vo veciach C-207/12 a C-208/12 sa otázka týka len článkov 11 a 13 Dohody o EHP)?

2. Je vnútroštátna právna úprava v zmysle [prvej otázky] v súlade s článkom 5 smernice [2001/77] [(vo veciach C-207/12 a C-208/12 je táto druhá otázka položená ,len pre prípad, že uvedené ustanovenie je relevantné pre EHP')]?
3. Je vnútroštátna právna úprava v zmysle [prvej otázky] v súlade so zásadou rovnosti a so zákazom diskriminácie, ktoré sú zakotvené najmä v článku 18 ZFEÚ [(veci C-204/12 až C-206/12)], v článku 4 Dohody o EHP [(veci C-207/12 a C-208/12)] a v článku 3 smernice [2003/54] [(vo veciach C-207/12 a C-208/12 sa otázka týka uvedeného článku 3 ,len v prípade, že toto ustanovenie je relevantné pre EHP')]?“

Konanie pred Súdny dvorom

- 43 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 20. júna 2012 (uznesenie Essent Belgium, C-204/12 až C-208/12, EU:C:2012:363) boli veci C-204/12 až C-208/12 spojené na účely písomnej a ústnej časti konania, ako aj na účely vyhlásenia rozsudku.
- 44 Po vyhlásení návrhov generálneho advokáta VREG, Vlaams Gewest a Vlaamse Gemeenschap (spoločne ďalej len „VREG a i.“) návrhom podaným do kancelárie Súdneho dvora 30. mája 2013 požiadali o opätovné začatie ústnej časti konania v podstate s tvrdením, že je potrebné objasniť niektoré skutkové okolnosti, aby Súdny dvor mohol presne odpovedať na prejudiciálne otázky. VREG a i. okrem iného žiadajú, aby sa v prípade, ak by Súdny dvor rozhodol, že právo Únie sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, mohli vyjadriť k nutnosti z časového hľadiska obmedziť účinky rozsudku, ktorým má byť rozhodnuté.
- 45 Po tom, ako bol spoločnosti Essent 16. júla 2014 doručený list od tajomníka Súdneho dvora, ktorým ju informoval, že rozsudok, ktorým sa má rozhodnúť v týchto veciach, bude vyhlásený 11. septembra 2014, návrhom podaným do kancelárie Súdneho dvora 28. júla 2014 požiadala o opätovné začatie ústnej časti konania.
- 46 Essent vo svojom návrhu v podstate uvádza, že účastníkom konania by malo byť umožnené vyjadriť sa k niektorým tvrdeniam obsiahnutým v rozsudku Ålands Vindkraft (C-573/12, EU:C:2014:2037) vyhlásenom 1. júla 2014. Essent v tejto súvislosti zdôrazňuje, že skutkové okolnosti, ako aj právny rámec veci, v ktorej bol vyhlásený uvedený rozsudok, sa odlišujú od skutkových a právnych okolností, o aké ide v týchto veciach.
- 47 Podľa článku 83 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora Súdny dvor môže po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť o opätovnom začatí ústnej časti konania, najmä ak usúdi, že nemá dostatok informácií, alebo ak účastník konania uviedol po skončení tejto časti konania novú skutočnosť, ktorá môže mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie Súdneho dvora, alebo ak sa má vo veci rozhodnúť na základe tvrdenia, o ktorom sa nemali možnosť vyjadriť účastníci konania alebo subjekty oprávnené podľa článku 23 štatútu.
- 48 V prejednávanej veci Súdny dvor po vypočutí generálneho advokáta konštatoval, že má dostatok informácií potrebných na rozhodnutie. Okrem toho uvádza, že návrhy na opätovné začatie ústnej časti konania neobsahujú nijakú novú skutočnosť, ktorá by mala rozhodujúci vplyv na rozhodnutie v týchto veciach. Navyše uvádza, že o týchto veciach sa nerozhoduje na základe tvrdení, ku ktorým by sa účastníci konania navzájom nevyjadрили.
- 49 Za týchto podmienok nie je potrebné nariadiť opätovné začatie ústnej časti konania.

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti otázok

- 50 Podľa VREG a i. sú prejudiciálne otázky neprípustné z dvoch dôvodov. Po prvé Súdny dvor nemá právomoc rozhodnúť o zlučiteľnosti vnútroštátneho práva s právom Únie. Po druhé tieto otázky sú irelevantné na účely rozhodnutia sporov vo veciach samých, pretože spočívajú na nesprávnom výklade vnútroštátneho práva. Vnútroštátny súd totiž nesprávne konštatoval, že článok 25 dekrétu o elektrickej energii a článok 15c ods. 2 druhý pododsek nariadenia z 5. marca 2004 stanovujú prípadné zohľadnenie nielen zelených osvedčení z iných krajín, ale aj záruk pôvodu z iných krajín.
- 51 V tejto súvislosti však treba na jednej strane pripomenúť, že Súdny dvor síce v rámci prejudiciálneho konania nemôže rozhodnúť o zlučiteľnosti vnútroštátneho opatrenia s právom Únie, má však právomoc poskytnúť vnútroštátnemu súdu všetky relevantné informácie o výklade práva Únie, ktoré mu pomôžu posúdiť túto zlučiteľnosť na účely rozhodnutia o veci, v ktorej koná (pozri najmä rozsudok Azienda Agro-Zootecnica Franchini a Eolica di Altamura, C-2/10, EU:C:2011:502, bod 35 a citovanú judikatúru).
- 52 Na druhej strane Súdny dvor nie je príslušný vykladať vnútroštátne právo, pretože takýto výklad patrí výlučne do právomoci vnútroštátnych súdov. Súdny dvor, na ktorý sa vnútroštátny súd obrátil s návrhom na začatie prejudiciálneho konania, musí zohľadniť výklad vnútroštátneho práva, ktorý mu bol predložený uvedeným súdom (pozri najmä rozsudok ČEZ, C-115/08, EU:C:2009:660, bod 57 a citovanú judikatúru).
- 53 Okrem toho z ustálenej judikatúry vyplýva, že v rámci konania podľa článku 267 ZFEÚ prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý vec prejednáva a ktorý musí prevziať zodpovednosť za rozhodnutie sporu, aby s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho prípadu posúdil potrebu prejudiciálneho rozhodnutia na vydanie svojho rozhodnutia, ako aj relevantnosť otázok položených Súdnemu dvoru. Preto v prípade, že sa položené otázky týkajú výkladu práva Únie, je Súdny dvor v zásade povinný rozhodnúť (pozri najmä rozsudok Carmen Media Group, C-46/08, EU:C:2010:505, bod 75 a citovanú judikatúru).
- 54 Odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke, ktorú položil vnútroštátny súd, možno len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijaký vzťah k existencii alebo predmetu sporu vo veci samej, ak ide o problém hypotetickej povahy alebo tiež vtedy, ak Súdny dvor nemá k dispozícii skutkové a právne podklady nevyhnutné na užitočné zodpovedanie otázok, ktoré sú mu položené (pozri najmä rozsudok Carmen Media Group, EU:C:2010:505, bod 76 a citovanú judikatúru).
- 55 V tejto súvislosti pritom treba konštatovať, že výklady ustanovení práva Únie, o ktoré žiada vnútroštátny súd, majú zjavnú súvislosť s predmetom sporov vo veciach samých, pretože sa v podstate týkajú otázky, či sa uvedené ustanovenia majú vykladať v tom zmysle, že bránia uplatneniu dotknutých vnútroštátnych ustanovení, ako to bolo vo veci samej v prípade spoločnosti Essent, a že takéto výklady môžu mať vplyv na vyriešene uvedených sporov.
- 56 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že námietky, ktoré vzniesli VREG a i., treba zamietnuť a že návrhy na začatie prejudiciálneho konania sú prípustné.

O druhej otázke

- 57 Svojou druhou otázkou, ktorú treba preskúmať ako prvú, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 5 smernice 2001/77 vykladať v tom zmysle, že bráni takému vnútroštátnemu systému podpory, o aký ide vo veciach samých, ktorý stanovuje, že príslušný regionálny regulačný orgán prideluje obchodovateľné osvedčenia o ekologickej elektrickej energii vyrobenej na území dotknutého regiónu,

a ktorý ukladá dodávateľom elektrickej energie povinnosť uvedenému orgánu každoročne odovzdať určitý počet takýchto osvedčení, ktorý zodpovedá podielu ich celkovej dodávky elektrickej energie v tomto regióne, inak im je uložená administratívna pokuta, pričom títo dodávatelia si uvedenú povinnosť nemôžu splniť použitím záruk pôvodu pochádzajúcich z iných členských štátov Únie alebo tretích krajín, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o EHP.

- 58 V prvom rade, pokiaľ ide o otázku vnútroštátneho súdu v osobitnom rámci týkajúcom sa vecí C-207/12 a C-208/12, do akej miery je článok 5 smernice 2001/77 relevantný z hľadiska Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), v bode 11 tohto rozsudku bolo uvedené, že rozhodnutie č. 102/2005, ktorým bola uvedená smernica začlenená do Dohody o EHP, nadobudlo účinnosť 1. septembra 2006. Za týchto podmienok a vzhľadom na skutočnosť, že tieto dve veci sa týkajú rozhodnutí VREG z 18. mája 2009 a príslušných pokút uložených za roky 2008 a 2009, treba konštatovať, že uvedený článok 5 sa *ratione temporis* v uvedených veciach uplatňuje.
- 59 Pokiaľ ide o vecný rozsah toho istého článku 5, treba pripomenúť, že cieľom uvedeného ustanovenia, ako vyplýva z jeho názvu a odseku 1, je v podstate zabezpečiť, aby pôvod ekologickej elektrickej energie osvedčovala záruka pôvodu.
- 60 Čo sa týka vnútroštátnych systémov podpory, na základe ktorých výrobcovia ekologickej elektrickej energie získavajú priamu alebo nepriamu podporu a ktorí, ako to vyplýva z odôvodnenia 14 smernice 2001/77, môžu ako v prípade systému podpory vo veciach samých, využiť mechanizmus zelených osvedčení, sú predmetom iného ustanovenia uvedenej smernice, a to jej článku 4.
- 61 Znenie uvedených článkov 4 a 5 alebo odôvodnení smernice 2001/77 pritom vôbec nenapovedá tomu, že by normotvorca Únie mal v úmysle vytvoriť súvislosť medzi zárukami pôvodu a vnútroštátnymi systémami podpory výroby ekologickej elektrickej energie.
- 62 V prvom rade treba v tejto súvislosti zohľadniť, ako vyplýva z odôvodnení 14 a 15, ako aj z článku 4 smernice 2001/77, že cieľom tejto smernice nie je zaviesť rámec Spoločenstva týkajúci sa vnútroštátnych systémov podpory, ale skôr zaručiť riadne fungovanie existujúcich systémov tak, že sa zachová dôvera investorov, a to až do okamihu, keď by bol takýto rámec Spoločenstva prípadne prijatý.
- 63 Ďalej odôvodnenie 10 smernice 2001/77 spresňuje, že systémy záruk pôvodu samy osebe neznamenajú právo na využívanie národných mechanizmov podpory zavedených v rôznych členských štátoch. V tejto súvislosti, a pokiaľ ide konkrétne o mechanizmy podpory využívajúce výmenné zelené osvedčenia, odôvodnenie 11 uvedenej smernice zdôrazňuje, že je potrebné riadne rozlišovať záruky pôvodu od uvedených osvedčení.
- 64 Pokiaľ ide o účel záruk pôvodu, odôvodnenie 10 smernice 2001/77 uvádza, že tieto záruky sú potrebné na uľahčenie obchodu s ekologickou elektrickou energiou a na zvýšenie transparentnosti možnosti výberu spotrebiteľa medzi takouto elektrickou energiou a elektrickou energiou vyrábanou z neobnoviteľných zdrojov. Samotný článok 5 ods. 3 druhá zarážka uvedenej smernice spresňuje, že takéto záruky pôvodu slúžia výrobcovi elektrickej energie na to, aby mohli preukázať, že elektrická energia, ktorú predávajú, sa vyrába z obnoviteľných zdrojov energie.
- 65 Okrem toho podľa odseku 4 uvedeného článku 5 by mali členské štáty záruky pôvodu navzájom uznávať výhradne ako dôkaz prvkov uvedených v odseku 3 toho istého článku.
- 66 Objasnenia, ktoré boli prevzaté v bodoch 63 až 65 tohto rozsudku, pritom uvádzajú, že normotvorca Únie nemal v úmysle uložiť členským štátom, ktoré si zvolili systém podpory využívajúci zelené osvedčenia, povinnosť rozšíriť získanie podpory na ekologickú energiu vyrábanú na území iného členského štátu (pozri analogicky rozsudok Ålands Vindkraft, C-573/12, EU:C:2014:2037, body 53 a 54).

- 67 Napokon v tejto súvislosti treba tiež prihliadať na skutočnosť, ako vyplýva z článku 3 ods. 1 a 2 smernice 2001/77 v spojení s jej prílohou, že členské štáty musia najmä stanoviť národné indikatívne ciele budúcej spotreby ekologickej elektrickej energie tak, že ako referenčné hodnoty zohľadnia jednak „národnú výrobu“ ekologickej elektrickej energie v roku 1997 a jednak percentuálny podiel ekologickej elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v rokoch 1997 a 2010 v rámci hrubej spotreby elektrickej energie, pričom tento podiel sa vypočíta z „národnej výroby“ ekologickej elektrickej energie vydelenej hrubou národnou spotrebou elektrickej energie.
- 68 Z toho vyplýva, že národné mechanizmy podpory výrobcov elektrickej energie uvedené v článku 4 smernice 2001/77, ktoré majú prispievať k dosiahnutiu týchto jednotlivých národných indikatívnych cieľov členskými štátmi, v zásade musia viesť k posilneniu národnej výroby ekologickej elektrickej energie. V tejto súvislosti odôvodnenie 10 tejto smernice najmä zdôrazňuje, že od členských štátov sa nevyžaduje, aby nákup záruky pôvodu od ostatných členských štátov alebo tomu zodpovedajúci nákup elektrickej energie uznávali ako príspevok k splneniu národnej kvóty.
- 69 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať, že článok 5 smernice 2001/77 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takému vnútroštátnemu systému podpory, o aký ide vo veciach samých, ktorý stanovuje, že príslušný regionálny regulačný orgán prideliuje obchodovateľné osvedčenia o ekologickej elektrickej energii vyrobenej na území dotknutého regiónu, a ktorý ukladá dodávateľom elektrickej energie povinnosť uvedenému orgánu každoročne odovzdať určitý počet takýchto osvedčení, ktorý zodpovedá podielu ich celkovej dodávky elektrickej energie v tomto regióne, inak im je uložená administratívna pokuta, pričom títo dodávatelia si uvedenú povinnosť nemôžu splniť použitím záruk pôvodu pochádzajúcich z iných členských štátov Únie alebo tretích krajín, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o EHP.

O prvej otázke

- 70 Na úvod treba pripomenúť, že spory vo veci samej sa vzťahujú na rozhodnutia VREG, ktorými boli spoločnosti Essent od 15. apríla 2005 do 28. mája 2009 uložené administratívne pokuty z dôvodu, že táto spoločnosť si nespĺnila povinnosť každoročne predložiť zelené osvedčenia. Za týchto podmienok a vzhľadom na skutočnosť, že Lisabonská zmluva nadobudla platnosť iba 1. decembra 2009, treba na účely odpovede na otázky, ktoré prináša prvá prejudiciálna otázka, odpovedať s prihliadnutím skôr na články 28 ES a 30 ES než na články 34 ZFEÚ a 36 ZFEÚ, na ktoré formálne odkazuje vnútroštátny súd.
- 71 Treba preto uviesť, že uvedený súd sa svojou prvou otázkou v podstate pýta, či sa majú články 28 ES a 30 ES, ako aj články 11 a 13 Dohody o EHP vykladať v tom zmysle, že bránia takému národnému systému podpory, o aký ide vo veciach samých, ktorý stanovuje, že príslušný regionálny regulačný orgán prideliuje obchodovateľné osvedčenia o ekologickej elektrickej energii vyrobenej na území dotknutého regiónu, a ktorý ukladá dodávateľom elektrickej energie povinnosť uvedenému orgánu každoročne odovzdať určitý počet takýchto osvedčení, ktorý zodpovedá podielu ich celkovej dodávky elektrickej energie v tomto regióne, inak im je uložená administratívna pokuta, pričom títo dodávatelia si uvedenú povinnosť nemôžu splniť použitím záruk pôvodu pochádzajúcich z iných členských štátov Únie alebo tretích krajín, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o EHP.
- 72 Okrem toho treba pripomenúť, že články 11 a 13 Dohody o EHP majú takmer rovnaké znenie ako články 28 ES a 30 ES, takže tieto ustanovenia, ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, treba vykladať jednotným spôsobom (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky Bellio F.lli, C-286/02, EU:C:2004:212, body 34 a 35, a Komisia/Portugalsko, C-265/06, EU:C:2008:210, bod 30). Nasledujúce úvahy týkajúce sa článkov 28 ES a 30 ES treba teda chápať tak, že sa *mutatis mutandis* uplatňujú aj na články 11 a 13 Dohody o EHP.

O existencii prekážky voľného pohybu tovaru

– Argumentácia účastníkov konania

- 73 Na jednej strane VREG a i. a Komisia tvrdia, že záruky pôvodu nepredstavujú tovar v zmysle článkov 28 ES a 30 ES. Komisia v tejto súvislosti tvrdí, že jedinou úlohou uvedených záruk je osvedčiť „ekologický“ charakter elektrickej energie, na ktorú sa vzťahujú, takže ide len o jej príslušenstvo a nie odlišný tovar.
- 74 Podľa VREG a i. skutočnosť, že v praxi sú takéto záruky predmetom nezávislých obchodných transakcií odlišných od transakcií týkajúcich sa elektrickej energie, nespochybňuje tento charakter príslušenstva. Takisto v rovnakom prípade by totiž jedinou úlohou týchto záruk bolo umožniť predaj určitého objemu elektrickej energie zákazníkovi ako ekologickej elektrickej energie. Okrem toho nehmotný charakter záruk pôvodu by tiež bránil tomu, aby bolo možné tieto záruky kvalifikovať ako „tovar“ v zmysle článku 28 ES.
- 75 Naopak Essent zastáva názor, že vzhľadom na skutočnosť, že záruky pôvodu sú v praxi predmetom predaja za protihodnotu, treba ich považovať za takéto tovar.
- 76 Na druhej strane Essent a Komisia tvrdia, že nezávisle od otázky, či sa záruky pôvodu majú, alebo nemajú kvalifikovať ako tovar v zmysle článku 28 ES, dotknutá právna úprava vo veci samej predstavuje opatrenie s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenia dovozu samotnej elektrickej energie.

– Posúdenie Súdny dvorom

- 77 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že článok 28 ES sa tým, že medzi členskými štátmi zakazuje opatrenia s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenie dovozu, vzťahuje na akékoľvek vnútroštátne opatrenie, ktoré môže priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne brániť obchodu v rámci Spoločenstva (pozri najmä rozsudky Dassonville 8/74, EU:C:1974:82, bod 5, a PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, bod 69).
- 78 V prvom rade, pokiaľ ide o otázku, či možno záruky pôvodu, o aké ide vo veciach samých, kvalifikovať ako „tovar“ v zmysle článkov 23 ES a 28 ES a či ich voľnému pohybu v tomto prípade bráni systém podpory, o aký ide vo veciach samých, treba predovšetkým zdôrazniť, že takéto záruky sú nástroje, ktorých samotná existencia, obsah, rozsah a úlohy vyplývajú zo smernice 2001/77.
- 79 V tejto súvislosti z bodov 63 až 65 tohto rozsudku vyplýva, že na základe tejto smernice cieľom takýchto nástrojov je umožniť výrobcom elektrickej energie preukázať, že elektrická energia, ktorú predávajú, je vyrábaná z obnoviteľných zdrojov energie, uľahčiť obchod s takouto elektrickou energiou a zvýšiť transparentnosť možnosti výberu spotrebiteľa medzi takouto elektrickou energiou a elektrickou energiou vyrábanou z neobnoviteľných zdrojov. Svojou povahou však nezakladajú právo na využívanie národných mechanizmov podpory zavedených v rôznych členských štátoch, pričom uvedené záruky pôvodu treba v tejto súvislosti najmä odlišovať od výmenných zelených osvedčení uplatňovaných v rámci týchto mechanizmov.
- 80 Na jednej strane sa zdá, že záruky pôvodu boli zavedené ako príslušenstvo najprv ekologickej elektrickej energie vyrábanej výrobcom a potom elektrickej energie, ktorú dodávateľ predáva spotrebiteľom. Na druhej strane sa nezdá, že by bol voľný pohyb takýchto nástrojov medzi členskými štátmi, aspoň na účely, ktoré sú im neoddeliteľne určené podľa smernice 2001/77, obmedzený z dôvodu, že národný systém podpory výroby ekologickej elektrickej energie, ktorý vyžaduje zelené osvedčenia, nepredpokladá zohľadnenie uvedených nástrojov.

- 81 Na účely odpovede na túto prejudiciálnu otázku nie je nutné s konečnou platnosťou rozhodnúť o otázkach uvedených v bode 78 tohto rozsudku. Stačí totiž uviesť, že za predpokladu, že by bolo potrebné konštatovať, že záruky pôvodu, o aké ide vo veciach samých, predstavujú „tovar“ v zmysle článkov 23 ES a 28 ES a že systém podpory, o aký ide vo veciach samých, je prekážkou ich voľného pohybu v zmysle druhého uvedeného ustanovenia, v každom prípade by platilo, že uvedená prekážka by potom bola odôvodnená vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 89 až 103 tohto rozsudku.
- 82 Pokiaľ ide v druhom rade o existenciu prípadných prekážok dovozu elektrickej energie, treba uviesť, že hoci rozhodnutie vnútroštátneho súdu neuvádza, či dotknuté záruky v sporoch vo veciach samých získala Essent v súvislosti so skutočnou kúpou a vývozom elektrickej energie, možno sa domnievať, že išlo o taký prípad.
- 83 Za týchto podmienok treba konštatovať, že právna úprava, o akú ide vo veciach samých, môže skutočne, prinajmenšom nepriamo a potenciálne narušiť dovoz elektrickej energie, najmä ekologickej elektrickej energie pochádzajúcej z iných členských štátov, a to z rôznych dôvodov (pozri v tomto zmysle rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, body 67 až 75).
- 84 Na jednej strane z uvedenej právnej úpravy totiž vyplýva, že dodávatelia elektrickej energie, akým je Essent, musia každoročne k stanovenému dátumu disponovať určitým počtom zelených osvedčení aby si splnili povinnú kvótu, ktorej podliehajú a ktorá závisí od celkového objemu elektrickej energie, ktorú dodajú.
- 85 Pritom len zelené osvedčenia udelené na základe uvedenej právnej úpravy možno použiť na splnenie si tejto povinnosti. Uvedení dodávatelia si teda vo všeobecnosti musia z dôvodu elektrickej energie, ktorú dovážajú, kúpiť takéto osvedčenia, inak im je uložená administratívna pokuta. Takáto právna úprava preto svojou povahou môže narušiť dovoz elektrickej energie pochádzajúcej z iných členských štátov (pozri v tomto zmysle rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, body 69 a 70 a citovanú judikatúru).
- 86 Na druhej strane skutočnosť, že výrobcovia ekologickej elektrickej energie majú možnosť predať svoje zelené osvedčenia spolu s elektrickou energiou, ktorú vyrábajú, sa svojou povahou javí tak, že v praxi podporuje prípadné otvorenie cesty k rokovaniam a ku konkretizácii zmluvných vzťahov, ktoré môžu byť aj dlhodobé, týkajúce sa dodávky národnej elektrickej energie takýmito výrobcami dodávateľom, pričom títo dodávatelia skutočne môžu týmto spôsobom získať elektrickú energiu a zároveň zelené osvedčenia potrebné na splnenie kvóty, ktorú musia dodržať.
- 87 Z toho vyplýva, že za týchto okolností systém podpory, o aký ide vo veciach samých, môže tiež prinajmenšom potenciálne obmedziť dovoz elektrickej energie pochádzajúcej z iných členských štátov (pozri v tomto zmysle rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, body 72 a 73 a citovanú judikatúru).
- 88 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že právna úprava, o akú ide vo veciach samých, môže obmedziť dovoz elektrickej energie, najmä ekologickej elektrickej energie pochádzajúcej z iných členských štátov, a v dôsledku toho predstavuje opatrenie s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenia dovozu, ktoré sú v zásade nezlučiteľné s povinnosťami práva Únie vyplývajúcimi z článku 28 ES, ibaže by bolo možné túto právnu úpravu objektívne odôvodniť (pozri v tomto zmysle rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, bod 75 a citovanú judikatúru).

O prípadnom odôvodnení

- 89 Ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, vnútroštátna právna úprava alebo prax, ktorá predstavuje opatrenie s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenia, môže byť odôvodnená jedným z dôvodov všeobecného záujmu uvedených v článku 30 ES alebo povinnými požiadavkami.

V oboch prípadoch musí byť vnútroštátne ustanovenie podľa zásady proporcionality vhodné na to, aby zabezpečilo uskutočnenie sledovaného cieľa, a nesmie ísť nad rámec toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie (pozri najmä rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, bod 76 a citovanú judikatúru).

– O ciele podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie

- 90 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora možno vnútroštátne opatrenia, ktoré môžu narušiť obchod v rámci Spoločenstva, odôvodniť najmä naliehavými požiadavkami týkajúcimi sa ochrany životného prostredia (pozri najmä rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, bod 98 a citovanú judikatúru).
- 91 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že využívanie obnoviteľných zdrojov energie na výrobu elektrickej energie, ktoré má podporovať právna úprava, o akú ide vo veciach samých, je užitočné na ochranu životného prostredia, lebo prispieva k zníženiu emisií skleníkových plynov, ktoré sú jedným z hlavných dôvodov klimatických zmien a proti ktorým sa Európska únia a členské štáty zaviazali bojovať (pozri rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, bod 99 a citovanú judikatúru).
- 92 Z tohto dôvodu, a ako je najmä vysvetlené v odôvodneniach 1 až 3 smernice 2001/77, zvýšenie tohto využívania, ktoré je jedným z najvyšších priorít Únie, predstavuje dôležitý balík všetkých opatrení požadovaných na dodržiavanie Kjótskeho protokolu a zrýchlenie dosiahnutia jeho cieľov (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok IBV & Cie, C-195/12, EU:C:2013:598, bod 56).
- 93 Ako už Súdny dvor uviedol, takéto zvýšenie slúži tiež na ochranu zdravia a života ľudí a zvierat, ako aj na ochranu rastlín, čo sú dôvody všeobecného záujmu uvedené v článku 30 ES (pozri rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, bod 80 a citovanú judikatúru).
- 94 Ako zdôrazňuje najmä článok 4 ods. 1 smernice 2001/77, národné mechanizmy podpory výroby ekologickej elektrickej energie tak môžu prispievať k dosiahnutiu cieľov uvedených v článku 6 ES a článku 174 ods. 1 ES (pozri v tomto zmysle rozsudok IBV & Cie, EU:C:2013:598, bod 59).
- 95 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba pripustiť, že cieľ podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie, ako ho sleduje dotknutá právna úprava vo veciach samých, v zásade môže odôvodňovať prípadné obmedzenia voľného pohybu tovaru.

– O proporcionalite

- 96 Ako bolo spomenuté v bode 89 tohto rozsudku, aby bolo možné uvedenú právnu úpravu odôvodniť, je potrebné, aby spĺňala požiadavky vyplývajúce zo zásady proporcionality, t. j. aby bola vhodná na dosiahnutie legitímneho cieľa, ktorý sleduje, a potrebná na tento účel.
- 97 V tejto súvislosti, pokiaľ ide v prvom rade o skutočnosť, že na účely splnenia povinnej kvóty môžu byť použité len zelené osvedčenia získané na základe uvedenej právnej úpravy z dôvodu výroby ekologickej elektrickej energie na dotknutom regionálnom území, a nie záruky pôvodu súvisiace s ekologickou elektrickou energiou vyrábanou v iných členských štátoch, treba pripustiť, že vzhľadom najmä na skutočnosť, že právo Únie nezosúladiť právnu úpravu národných systémov podpory ekologickej elektrickej energie, takéto vylúčenie možno samo osebe považovať za nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného legitímneho cieľa v tomto prípade, ktorým je podpora zvýšenia využívania obnoviteľných zdrojov energie pri výrobe elektrickej energie (pozri v tomto zmysle rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, body 92 až 94).

- 98 Po prvé skutočnosť, že systém podpory bol vytvorený tak, aby priamo podporoval skôr výrobu ekologickej elektrickej energie než len jej spotrebu, možno vysvetliť najmä tým, že ekologický je len spôsob jej výroby a že environmentálne ciele týkajúce sa zníženia emisií skleníkových plynov možno efektívne dosiahnuť v prvom rade vo fáze výroby (pozri rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, bod 95).
- 99 Okrem toho treba pripomenúť, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Essent, ako bolo uvedené v bodoch 67 a 68 tohto rozsudku, z článku 3 ods. 1 a 2 smernice 2001/77 v spojení s jej prílohou vyplýva, že normotvorca Únie uložil členským štátom povinnosť stanoviť národné indikatívne ciele s prihliadnutím na národnú výrobu ekologickej elektrickej energie.
- 100 Po druhé, pokiaľ ide o skutočnosť, že dotknutý systém podpory vo veciach samých nebol vytvorený tak, aby podporoval aj výrobu ekologickej elektrickej energie na území iných členských štátov, najmä spôsobom, že sa zohľadnia záruky pôvodu súvisiace s takouto elektrickou energiou, treba uviesť, že východiskové pozície, možnosti rozvíjať energiu z obnoviteľných zdrojov energie a energetický mix v jednotlivých členských štátoch sa líšia (pozri v tomto zmysle rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, bod 98).
- 101 Okrem toho, a ako uviedol normotvorca Únie v odôvodnení 14 smernice 2001/77, zabezpečenie riadneho fungovania mechanizmov podpory obnoviteľných zdrojov energie na národnej úrovni predstavuje dôležitý prostriedok na dosiahnutie cieľa uvedenej smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok IBV & Cie, EU:C:2013:598, bod 57).
- 102 Na tieto účely pritom treba, aby členské štáty mohli kontrolovať účinky a náklady týchto systémov podľa svojho rozdielneho potenciálu a zachovať tak dôveru investorov (pozri v tomto zmysle rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, bod 99).
- 103 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy sa nezdá, že samotná skutočnosť, že využívanie systému podpory, ktorý používa zelené osvedčenia, o aký ide vo veciach samých, sa obmedzuje len na ekologickú elektrickú energiu vyrábanú na regionálnom území a odmieta zohľadniť záruky pôvodu súvisiace s elektrickou energiou vyrobenou v iných členských štátoch na účely splnenia povinnej kvóty, môže byť svojou povahou v rozpore so zásadou proporcionality (pozri analogicky rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, bod 104).
- 104 V druhom rade však treba preskúmať, či ostatné charakteristiky dotknutej právnej úpravy vo veciach samých, ktoré skúma vnútroštátny súd, prípadne aj spolu s dotknutým obmedzením, umožňujú dospieť k záveru, že z celkového hľadiska táto právna úprava zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim zo zásady proporcionality.
- 105 V tejto súvislosti treba totiž pripomenúť, že z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že túto právnu úpravu charakterizuje najmä povinnosť, ktorej každoročne podliehajú dodávatelia, a to disponovať a odovzdať príslušnému regulačnému orgánu určitý počet zelených osvedčení zodpovedajúci podielu ich dodávok, inak je im uložená administratívna pokuta.
- 106 Z uvedenej právnej úpravy teda vyplýva, že v prípade dovozu ekologickej elektrickej energie z iných členských štátov obchod alebo spotreba tejto elektrickej energie vo všeobecnosti vyžadujú, aby dotknutí dodávatelia kúpili zelené osvedčenia súvisiace s objemom takto dovezenej elektrickej energie.
- 107 V týchto rôznych súvislostiach treba po prvé uviesť, že systém podpory, ktorý rovnako ako systém dotknutý vo veciach samých využíva zelené osvedčenia, smeruje najmä k tomu, že vyššie náklady spojené s výrobou ekologickej elektrickej energie ponesie priamo trh, teda dodávatelia elektrickej energie, ktorí musia splniť povinnú kvótu, a v konečnom dôsledku spotrebiteľia.

- 108 Tým, že členský štát si zvolí túto možnosť, neprekročí rámec svojej voľnej úvahy, ktorú má pri plnení legitímneho cieľa spočívajúceho vo zvýšení výroby ekologickej elektrickej energie (pozri v tomto zmysle rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, body 109 a 110).
- 109 Po druhé treba uviesť, že napríklad na rozdiel od investičnej pomoci má tento typ systému podporovať prevádzku zariadení na výrobu ekologickej elektrickej energie, ktorá už začala činnosť. V tejto súvislosti povinnosť splniť určitú kvótu má výrobcom ekologickej elektrickej energie najmä zabezpečiť odbyt osvedčení, ktoré im boli vydané, a uľahčiť tak predaj elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, ktorú vyrábajú za vyššiu cenu, než je trhovú cenu bežnej energie.
- 110 Zdá sa, že nemožno pochybovať o motivácii zvýšiť výrobu ekologickej elektrickej energie, ktorú takýto systém vo všeobecnosti vyvoláva u výrobcov, vrátane tých, ktorí sú výrobcami a zároveň dodávateľmi, teda ani o vhodnosti takéhoto systému na dosiahnutie legitímneho cieľa, ktorý sa v danom prípade sleduje (pozri v tomto zmysle rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, body 111 a 112).
- 111 Po tretie však treba uviesť, že riadne fungovanie takéhoto systému má v podstate zahŕňať trhové mechanizmy, ktoré prevádzkovateľom, ktorí musia splniť povinnú kvótu a doposiaľ nemajú zelené osvedčenia potrebné na splnenie uvedenej povinnosti, umožňujú získať osvedčenia efektívnym spôsobom a za spravodlivých podmienok (pozri v tomto zmysle rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, bod 113).
- 112 Je teda potrebné, aby boli zavedené mechanizmy zabezpečujúce vytvorenie skutočného trhu so zelenými osvedčeniami, na ktorom sa môže účinne stretnúť ponuka s dopytom a dosiahnuť rovnováha tak, aby si dotknutí dodávatelia mohli takéto osvedčenia zaobstaráť za spravodlivých podmienok (pozri v tomto zmysle rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, bod 114).
- 113 Pokiaľ ide o skutočnosť, že dodávateľom, ktorí si nespĺnia povinnú kvótu, ktorú musia dodržať, je uložená administratívna pokuta, podobne ako v prípade spoločnosti Essent vo veciach samých, treba uviesť nasledujúce.
- 114 Hoci sa uloženie takejto pokuty môže považovať za potrebné na podnecovanie jednak výrobcov, aby zvýšili svoju výrobu ekologickej elektrickej energie, a jednak prevádzkovateľov, ktorí musia splniť povinnú kvótu, aby skutočne kupovali požadované zelené osvedčenia, navyše je potrebné, aby spôsob stanovenia a výška tejto pokuty nešli nad rámec toho, čo je nevyhnutné na takéto podnecovanie, pričom sa treba vyhnúť najmä tomu, aby boli dotknutí prevádzkovatelia neprimerane sankcionovaní (pozri v tomto zmysle rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, bod 116). Vnútroštátnemu súdu prípadne prináleží preskúmať, či ide o taký prípad v súvislosti s dotknutými administratívnymi pokutami vo veciach samých.
- 115 Napokon treba po štvrté uviesť, že pokiaľ existuje trh so zelenými osvedčeniami spĺňajúci podmienky uvedené v bodoch 111 a 112 tohto rozsudku, na ktorom môžu dodávatelia, ktorí doviezli elektrickú energiu pochádzajúcu z iných členských štátov, nakúpiť osvedčenia za spravodlivých podmienok, potom skutočnosť, že výrobcovia ekologickej elektrickej energie môžu prípadne predávať dodávateľom, ktorí podliehajú povinnej kvóte, elektrickú energiu spolu s osvedčeniami, neznamená, že úprava systému kvót ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa spočívajúceho vo zvýšení výroby ekologickej elektrickej energie. To, že takáto možnosť existuje, totiž môže mať dodatočný podnecujúci účinok na výrobcov, aby zvýšili výrobu ekologickej elektrickej energie (pozri v tomto zmysle rozsudok Ålands Vindkraft, EU:C:2014:2037, bod 118).
- 116 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať, že články 28 ES a 30 ES, ako aj články 11 a 13 Dohody o EHP sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia takému národnému systému podpory, o aký ide vo veciach samých, ktorý stanovuje, že príslušný regionálny regulačný orgán prideluje obchodovateľné osvedčenia o ekologickej elektrickej energii vyrobenej na území dotknutého regiónu, a ktorý ukladá dodávateľom elektrickej energie povinnosť uvedenému orgánu

každoročne odovzdať určitý počet takýchto osvedčení, ktorý zodpovedá podielu ich celkovej dodávky elektrickej energie v tomto regióne, inak im je uložená administratívna pokuta, pričom títo dodávateľia si uvedenú povinnosť nemôžu splniť použitím záruk pôvodu pochádzajúcich z iných členských štátov Únie alebo tretích krajín, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o EHP, ak:

- existujú mechanizmy zabezpečujúce vytvorenie skutočného trhu s osvedčeniami, na ktorom sa môže stretnúť ponuka s dopytom a dosiahnuť rovnováha tak, aby si dotknutí dodávateľia mohli takéto osvedčenia zaobstaráť za spravodlivých podmienok,
- spôsob stanovenia a výška tejto administratívnej pokuty, ktorú majú zaplatiť dodávateľia v prípade, že si túto povinnosť nesplnili, nejdú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na podnecovanie výrobcov, aby účinne zvýšili svoju výrobu ekologickej elektrickej energie, a dodávateľov podliehajúcich uvedenej povinnosti, aby skutočne kupovali požadované osvedčenia, pričom sa treba vyhnúť najmä tomu, aby boli dotknutí dodávateľia neprimerane sankcionovaní.

O tretej otázke

- 117 Vnútroštátny súd sa svojou treťou otázkou v podstate pýta, či sa pravidlá zákazu diskriminácie, ktoré zakotvuje jednak článok 18 ZFEÚ a jednak článok 4 Dohody o EHP a článok 3 smernice 2003/54, majú vykladať v tom zmysle, že bránia takému národnému systému podpory, o aký ide vo veciach samých, ktorý stanovuje, že príslušný regionálny regulačný orgán prideliuje obchodovateľné osvedčenia o ekologickej elektrickej energii vyrobenej na území dotknutého regiónu, a ktorý ukladá dodávateľom elektrickej energie povinnosť uvedenému orgánu každoročne odovzdať určitý počet takýchto osvedčení, ktorý zodpovedá podielu ich celkovej dodávky elektrickej energie v tomto regióne, inak im je uložená administratívna pokuta, pričom títo dodávateľia si uvedenú povinnosť nemôžu splniť použitím záruk pôvodu pochádzajúcich z iných členských štátov Únie alebo tretích krajín, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o EHP.
- 118 V prvom rade, pokiaľ ide o článok 18 ZFEÚ, ten stanovuje, že v rámci pôsobnosti Zmlúv a bez toho, aby boli dotknuté ich osobitné ustanovenia, akákoľvek diskriminácia na základe štátnej príslušnosti je zakázaná.
- 119 Treba uviesť, že vnútroštátny súd vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania neuvádza, akým spôsobom môže systém, o aký ide vo veciach samých, viesť k rozdielnemu zaobchádzaniu vyvolávajúcemu diskrimináciu z dôvodu štátnej príslušnosti, ani ako takýto rozdiel v zaobchádzaní možno prípadne odlišovať od rozdielu týkajúceho sa záruk pôvodu a elektrickej energie dovážanej z iných členských štátov, ktorý je už predmetom prvej prejudiciálnej otázky.
- 120 Pokiaľ ide o veci samé, treba navyše uviesť, že Essent nesúhlasí s tým, že ako dodávateľ elektrickej energie nemôže používať záruky pôvodu pochádzajúce z iných členských štátov Únie a EHP na účely splnenia povinnej kvóty, ktorú musí dodržať na základe dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy vo veciach samých.
- 121 Je potrebné pritom v tejto súvislosti konštatovať, že dotknutá povinná kvóta vo veciach samých sa uplatňuje na všetkých dodávateľov elektrickej energie, ktorí vykonávajú činnosť vo Flámskom regióne, bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť. Takisto skutočnosť, že uvedení dodávateľia nemôžu namiesto zelených osvedčení používať záruky pôvodu, sa vzťahuje na všetkých dodávateľov nezávisle od ich štátnej príslušnosti.

- 122 Pokiaľ ide o výrobcov elektrickej energie, okrem toho, že sa na nich nevzťahuje splnenie povinnej kvóty, treba pripomenúť, že skutočnosť, že elektrická energia, ktorú vyrábajú výrobcovia usadení v inom členskom štáte, môže byť predmetom rozdielneho zaobchádzania a byť obmedzená v prípade, že sa dováža do Flámskeho regiónu, spadá pod článok 34 ZFEÚ a z tohto dôvodu už bola v rámci uvedeného ustanovenia v plnom rozsahu preskúmaná pri skúmaní prvej otázky.
- 123 Ďalej, pokiaľ ide o článok 4 Dohody o EHP, ktorého znenie je takmer rovnaké ako znenie článku 18 ZFEÚ, z judikatúry pripomenutej v bode 72 tohto rozsudku vyplýva, že sa musí uplatniť rovnaká analýza ako pri tomto článku 18, takže tým je menej zrejmé, ako sa uvedený článok 4 môže uplatňovať na situácie, o aké ide v sporoch vo veciach samých.
- 124 Napokon, pokiaľ ide o článok 3 smernice 2003/54 a po prvé o problematiku, ktorá je obsahom tretej otázky položenej vo veciach C-207/12 a C-208/12, a to do akej miery je uvedené ustanovenie relevantné v prípade EHP, treba pripomenúť, ako bolo uvedené v bode 14 tohto rozsudku, že rozhodnutie č. 146/2005, ktoré bolo zahrnuté do uvedenej smernice Dohodou o EHP, nadobudlo účinnosť 1. júna 2007. Za týchto podmienok a vzhľadom na skutočnosť, že tieto dve veci sa vzťahujú na rozhodnutia VREG z 18. mája 2009 a súvisia s pokutami uloženými za roky 2008 a 2009, treba konštatovať, že uvedený článok 3 sa *ratione temporis* uplatňuje v rámci uvedených vecí.
- 125 Po druhé treba uviesť, že hoci otázka, ktorú položil vnútroštátny súd, sa týka článku 3 smernice 2003/54, zo spresnenia obsiahnutého v rozhodnutí vnútroštátneho súdu, ako bolo prevzaté v druhej vete bodu 40 tohto rozsudku, vyplýva, že túto otázku treba chápať tak, že sa vzťahuje na odsek 1 uvedeného ustanovenia.
- 126 Po tretie je potrebné pripomenúť, že článok 3 ods. 1 smernice 2003/54 najmä stanovuje, že členské štáty sa zdržia akejkoľvek diskriminácie elektrární z hľadiska ich práv alebo povinností.
- 127 V prejednávacom prípade však vnútroštátny súd neposkytuje nijaké vysvetlenie, pokiaľ ide o to, čo by mohlo v týchto veciach viesť k diskriminácii v zmysle uvedeného ustanovenia.
- 128 Treba však v tejto súvislosti pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora vnútroštátne súdy musia uviesť presné dôvody, ktoré ich viedli k otázkam o výklade určitých ustanovení práva Únie a na základe ktorých uznali za potrebné položiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru (pozri najmä uznesenie BVBA De Backer, C-234/05, EU:C:2005:662, bod 9 a citovanú judikatúru).
- 129 Za týchto podmienok Súdny dvor nemôže poskytnúť vnútroštátnemu súdu informácie, ktoré by išli nad rámec toho, čo už vyplýva z bodov 120 a 121 tohto rozsudku, a to že nie je zrejmé, akým spôsobom by spoločnosť Essent mala byť v rámci sporov vo veciach samých diskriminovaná z hľadiska jej práv alebo povinností ako dodávateľ elektrickej energie na trhu.
- 130 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať, že pravidlá zákazu diskriminácie, ktoré zakotvujú článok 18 ZFEÚ, článok 4 Dohody o EHP a článok 3 smernice 2003/54, sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia takému národnému systému podpory, o aký ide vo veciach samých, ktorý stanovuje, že príslušný regionálny regulačný orgán prideluje obchodovateľné osvedčenia o ekologickej elektrickej energii vyrobenej na území dotknutého regiónu, a ktorý ukladá dodávateľom elektrickej energie povinnosť uvedenému orgánu každoročne odovzdať určitý počet takýchto osvedčení, ktorý zodpovedá podielu ich celkovej dodávky elektrickej energie v tomto regióne, inak im je uložená administratívna pokuta, pričom títo dodávatelia si uvedenú povinnosť nemôžu splniť použitím záruk pôvodu pochádzajúcich z iných členských štátov Únie alebo tretích krajín, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o EHP.

O trovách

- ¹³¹ Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. Článok 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/77/ES z 27. septembra 2001 o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takému národnému systému podpory, o aký ide vo veciach samých, ktorý stanovuje, že príslušný regionálny regulačný orgán prideľuje obchodovateľné osvedčenia o ekologickej elektrickej energii vyrobenej na území dotknutého regiónu, a ktorý ukladá dodávateľom elektrickej energie povinnosť uvedenému orgánu každoročne odovzdať určitý počet takýchto osvedčení, ktorý zodpovedá podielu ich celkovej dodávky elektrickej energie v tomto regióne, inak im je uložená administratívna pokuta, pričom títo dodávatelia si uvedenú povinnosť nemôžu splniť použitím záruk pôvodu pochádzajúcich z iných členských štátov Európskej únie alebo tretích krajín, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore.
2. Články 28 ES a 30 ES, ako aj články 11 a 13 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia takému národnému systému podpory, o aký ide v bode 1 tohto výroku, ak:
 - existujú mechanizmy zabezpečujúce vytvorenie skutočného trhu s osvedčeniami, na ktorom sa môže stretnúť ponuka s dopytom a dosiahnuť rovnováha tak, aby si dotknutí dodávatelia mohli takéto osvedčenia zaobstarať za spravodlivých podmienok,
 - spôsob stanovenia a výška tejto administratívnej pokuty, ktorú majú zaplatiť dodávatelia v prípade, že si nespĺnili povinnosť uvedenú v bode 1 tohto výroku, nejdú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na podnecovanie výrobcov, aby účinne zvýšili svoju výrobu ekologickej elektrickej energie, a dodávateľov podliehajúcich uvedenej povinnosti, aby skutočne kupovali požadované osvedčenia, pričom sa treba vyhnúť najmä tomu, aby boli dotknutí dodávatelia neprímerane sankcionovaní.
3. Pravidlá zákazu diskriminácie, ktoré zakotvujú článok 18 ZFEÚ, článok 4 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 a článok 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou a o zrušení smernice 96/92/ES, sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia takému národnému systému podpory, o aký ide v bode 1 tohto výroku.

Podpisy